

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ФІЛОСОФІЇ ТА СОЦІОЛОГІЇ**

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ФІЛОСОФІЇ ОСВІТИ

**Збірник матеріалів
науково-практичної конференції з міжнародною участю**

28 жовтня 2021 р.

Харків: НФаУ, 2021

УДК 1:37 (06)

Редколегія: доктор філософських наук, професор Іванова К. А.,
кандидат історичних наук, доцент Балабай Я. В.

Збірник матеріалів науково-практичної конференції з міжнародною участю «Актуальні питання філософії освіти», м. Харків, 28 жовтня 2021 р. / редкол. : К. А. Іванова та ін. – Харків: НФаУ, 2021. – 201 с.

Збірник містить матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Актуальні питання філософії освіти», що охоплюють широкий спектр напрямків досліджень: проблеми філософії освіти; адаптація вищої освіти до сучасних соціокультурних реалій; особистість в контексті філософії освіти; статус наукового знання в ХХІ столітті; технології, мистецтво та професіоналізм в освітній діяльності; філософські аспекти відкритої освіти; історичні студії освіти; університет сьогодні: проблеми та перспективи.

Для широкого кола наукових, науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти.

Редакційна колегія не завжди поділяє погляди авторів статей.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, власних імен та інших відомостей. Матеріали подаються мовою оригіналу.

Зміст

1. Yaroslava Artemenko. UNIVERSITY NOWADAYS: THE “END” OR THE “TURN” OF THE HISTORY?.....	8
2. Maksym Doichyk, Oksana Doichyk, Alla Sinitsyna. ACADEMIC INTEGRITY IN LIGHT OF THE PRESENT SITUATION IN UKRAINIAN HIGHER EDUCATION.....	11
3. Olga Chernyshenko, Helen Karasyova. ENGLISH LANGUAGE FOR THE COMPETITIVE SPECIALISTS OF PHARMACY	14
4. Nataliya Martynenko, Avadein Ahmed Mohamed Reda Abdu. ARABIC SYSTEM OF PHYSICIANS’ TRAINING	16
5. Артеменко Андрій Павлович. ДЕМОГРАФІЧНІ ФАКТОРИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ В УКРАЇНІ	18
6. Балабай Яна Володимирівна. ФІЛОСОФІЯ СУЧАСНОЇ ВІТЧИЗНЯНОЇ ОСВІТИ.....	20
7. Бейлин Михаил Валерьевич, Желтобородов Александр Николаевич. ЗНАНИЯ В ПОСТЭКОНОМИЧЕСКУЮ ЭРУ ЦИФРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ.....	24
8. Білокобильський Олександр Володимирович. РОЛЬ ФІЛОСОФСЬКИХ ДИСЦИПЛІН В СТРУКТУРІ СУЧАСНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	30
9. Білецька Тетяна Вікторівна. ОСОБЛИВОСТІ ОСВІТНЬОГО АУДИТУ У ВИЩІЙ ШКОЛІ.....	32
10. Болотіна Євгенія Валеріївна. ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ.....	36
11. Васильєва Ірина Василівна, Вакуленко Галина, Нечушкіна Ольга. ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ: ФІЛОСОФСЬКИЙ ТА СОЦІОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТИ.....	42
12. Верба Михайло Анатолійович. МЕДИЧНЕ ПІЗНАННЯ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ОСНОВНИХ ПАРАДИГМ СУЧАСНОЇ ФІЛОСОФІЇ НАУКИ.....	47
13. Вергелес Костянтин Миколайович, Куліш Павло Лаврентійович, Школьнікова Тетяна Юріївна, Вергелес Тетяна Михайлівна. ОСОБИСТІТЬ У СУЧАСНОМУ ПОСТПОСТМОДЕРНОМУ СВІТІ.....	51
14. Газнюк Лідія Михайлівна, Семенова Юлія Анатоліївна. SOFT SKILLS ЯК ЦІННІСНИЙ ПРИОРИТЕТ У ТРАНСФОРМАЦІЇ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ....	57
15. Гардашук Тетяна Василівна. БІОБЕЗПЕКИ В ПОЛІТИЦІ, НАУЦІ, ОСВІТІ.....	63

16. Гончаров Геннадій Миколайович, Червона Світлана Пилипівна. **НООГУМАНІСТИЧНИЙ СВИТОГЛЯД ЛЮДИНИ ЯК СОЮЗ РАЦІОНАЛЬНОГО ТА ІРРАЦІОНАЛЬНОГО**.....**66**
17. Грѣнчаров Ангел Иванов **ЧТО ОЗНАЧАЕТ БЫТЬ ОБРАЗОВАННЫМ?****72**
18. Зацепіна Наталя Олександрівна, Гнідий Олексій Олександрович. **КОМУНІКАТИВНІ АСПЕКТИ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІН ТУРИЗМУ: ФІЛОСОФСЬКИЙ ПІДХІД**.....**79**
19. Іванова Каріна Андріївна. **ЗМІНИ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ФІЛОСОФІЇ ОСВІТИ**.....**82**
20. Кайдалова Лідія Григорівна, Романовська Олена Олександрівна, Альохіна Наталія Вікторівна. **ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК SOFT SKILLS У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я**.....**85**
21. Калашник Марія Павлівна, Генкін Антон Олександрович, Roul Paul. **ОСОБИСТІТЬ В КОНТЕКСТІ ФІЛОСОФІЇ ОСВІТИ: МОРАЛЬНО-ЕСТЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПЕДАГОГІКИ КАРЛА ЧЕРНІ**.....**88**
22. Карнаухова Світлана Павлівна. **ІНТЕГРАЦІЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ФОРМУВАННІ ГАРМОНІЙНО РОЗВИНЕНОЇ ОСОБИСТОСТІ**.....**92**
23. Кваша Олександр Павлович. **ФІЛОСОФІЯ ОСВІТИ – КЛАСИЧНА ТА НЕКЛАСИЧНА ІСТОРИЧНА ТИПОЛОГІЯ**.....**94**
24. Кулакова Юлія Анатоліївна. **ЖИТТЯ ТА ТРАДИЦІЇ СЕРЕДНЬОВІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**.....**100**
25. Курченко Вікторія Володимирівна. **ОТКРЫТОЕ ОБРАЗОВАНИЕ В США: ОПЫТ И ПЕРСПЕКТИВЫ ДЛЯ УКРЕПЛЕНИЯ СОТРУДНИЧЕСТВА В СФЕРЕ ОБРАЗОВАНИЯ И КУЛЬТУРЫ МЕЖДУ США И УКРАИНОЙ**.....**104**
26. Лутаєва Тетяна Василівна, Сабатовська-Фролкіна Інна Сергіївна, Фесенко Володимир Юрійович, Шварп Наталія Вікторівна. **УТІЛЕННЯ «ІДЕЇ УНІВЕРСИТЕТУ» У СУЧАСНИХ МОДЕЛЯХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ**.....**110**
27. Мороз Ксенія, Садовніков Олег Костянтинівич. **SOFT-SKILLS В УНІВЕРСИТЕТСЬКОМУ ЖИТТІ**..... **115**
28. Морева Галина Георгіївна, Кожухова Галина Оревівна. **ПРОБЛЕМИ ЕКОЛОГІЧНОГО ВИХОВАННЯ КРІЗЬ ПРИЗМУ ФІЛОСОФІЇ ОСВІТИ**.....**117**
29. Панов Володимир Ярославович. **ЛІНГВІСТИЧНИЙ ІМПЕРІАЛІЗМ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ: РЕМАРКА ЩОДО ЗАКОНОПРОЄКТУ 3717**.....**120**

канд. пед. наук. – М., 2000, – 25 с.

2. Асанова И. М. Педагогическое моделирование начального профессионального образования в сфере туризма. Автореф. дис. канд. пед. наук. – Сходня, 2002. – 23 с. URL:<http://nauka-pedagogika.com/pedagogika-13-00-08/dissertaciya-formirovanie-professionalnoy-gotovnosti-menedzherov-turizma-sredstvami-dopolnitelnogo-obrazovaniya#ixzz78srvdu52>

3. Ковальов В. І. Шляхи підвищення рівня комунікативної компетенції студентів у системі професійної підготовки спеціалістів у галузі туристичної індустрії / Вісник Луганського національного університету ім. Тараса Шевченка. Серія: Педагогічні науки. – Луганськ: 2009. №10(173). – С. 79-85.

4. Формування професійної компетентності фахівця сфери послуг і туризму: навчально-методичний посібник / [В. Т. Лозовецька, Л. Б. Лук'янова, Л. В. Козак та ін.]: за заг. ред. В. Т. Лозовецької. – К.: 2010. – 382 с.

Іванова Каріна Андріївна

доктор філософських наук, професор,
завідувач кафедри філософії та соціології,
Національний фармацевтичний університет,
Харків, Україна

ЗМІНИ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ФІЛОСОФІЇ ОСВІТИ

Протягом усього періоду цивілізованої історії людства освіта відіграла головну роль у процесі історичного розвитку. Разом з цим, мета, завдання і зміст освіти не залишаються незмінними, однаковими для всіх історичних епох. Вони змінюються у залежності від соціально-економічного і культурного рівня суспільства, стану науки і техніки, перспектив розвитку країни. В умовах метамодерних трансформацій перед освітою постає основна задача – озброїти людину знаннями та вміннями користуватися матеріальними і духовними продуктами, засобами інформації, вільно та компетентно орієнтуватися у величезному світі оточуючих нас речей.

Варто звернути увагу на зміни, як чинник розвитку філософії освіти.

Освітня система кожної держави формується під впливом історичного досвіду і національних традицій у галузі освіти, таким чином, історичний досвід та локальні особливості виступають джерелом змін. Глобалізаційні процеси сучасного світу, які, відповідно, зумовлюють глобалізацію освіти: локальні освітні традиції поступово нівелюються і відбувається інтеграція до

міжнародного освітнього простору. Розвиток міжнародних проектів і зв'язків у галузі освіти виступають потужним чинником розвитку філософії освіти. Інновації у галузі педагогіки та популяризація цих змін в освітньому середовищі спричиняють розвиток методів та інструментів освіти, що, у свою чергу зумовлює подальший розвиток філософії освіти.

Розвинені країни удосконалюють економічний сектор, приділяють значну увагу розвитку науково-технічної бази, що, у свою чергу, впливає на розвиток системи освіти на усіх рівнях, починаючи від загальноосвітніх та професійних середніх навчальних закладів, і закінчуючи університетами. Політична система суспільства та інтереси окремих соціальних прошарків є також чинником розвитку філософії освіти. Демографічна політика та міграційні процеси (урбанізація, внутрішня міграція, трудова міграція, імміграція тощо) виступають потужною передумовою змін, що впливають на філософію освіти.

Поява приватних інвестицій у розвиток освіти та науки, виникнення ринку освітніх послуг, соціальна активність бізнесу спричиняють зміни підходів у філософії освіти, систему та якість надання освітніх послуг. Варто відзначити роль засобів масової інформації у галузі освіти, у тому числі, спеціалізованих ЗМІ, орієнтованих на сферу освіти, які можуть слугувати чинником змін у філософії освіти.

Серед ключових орієнтирів освітніх процесів в сучасній вітчизняній та західній філософії освіти слід відзначити зміни системи цінностей, які, у свою чергу, несуть зміни у ментальності, суспільній свідомості, та окреслюють нові тенденції у розвитку філософії освіти. По-перше, це демократизація освіти, яка призводить до роздержавлення закладів освіти усіх рівнів, децентралізації управління, появи автономії університетів, розширення права на академічну свободу науковців, а також права вибору освітнього закладу. Поява приватних закладів освіти, як факт, свідчить про втрату монополії держави на галузь надання освітніх послуг та розвиток науки і технологій. По-друге, плюралізм думок та підходів, приєднання до Болонського процесу вищої освіти, уведення у відповідність до міжнародних стандартів спричинило появу механізму руйнування вітчизняних традицій в освіті та деформації міжнаціональних відносин. З іншого боку, ці зміни спричинили й відкритість освіти – зверненість до єдиного та неподільного світу, усвідомлення загальнолюдських цінностей. По-третє, гуманізація освіти, що виражається у тенденції до індивідуалізації освіти, розвитку особистості, створення умов для розкриття творчих здібностей та

обдарувань, поява системи заохочення талановитої молоді тощо. Сьогодні освіта орієнтується не тільки на рівень засвоєння знань, але й на способи їх засвоєння, розвиток пізнавальних здібностей, формування професійних компетенцій та практичне застосування отриманих знань, умінь, навичок. По-четверте, поняття безперервної освіти (life-long learning) забезпечує як спадкоємність різних ступенів освіти, так і можливість освітнього маневру особистості. Освіта, яка здобувається по закінченню вищого навчального закладу сьогодні не на все життя, а має проходити скрізь усе життя – таке розуміння цього принципу, і викликаний він постійним оновленням знання, необхідністю перемикавання з однієї сфери діяльності в іншу. Навчити студента вчитися, допомогти йому усвідомити життєву необхідність оновлення освіти – це одне із завдань сучасної системи освіти.

Таким чином, зміни як чинник розвитку філософії освіти є потужним джерелом, спричиненим тенденціями у галузі політики, економіки, соціальних процесів, культурі, науці та технологіях. Сучасна філософія освіти прямує до модернізації педагогічних технологій, орієнтованих на формування знань, умінь та навичок, а освітні технології все більше набувають особистісно-орієнтованих ознак. Процес глобалізації та уніфікації освіти водночас підсилює інтерес до традиції та вітчизняних ідей філософії освіти.

Література:

1. Гершунский Б. С. Философия образования: Учебное пособие для студентов высших и средних педагогических учебных заведений. М.: Московский психолого-социальный институт, 1998. 432 с.
2. Иванова К. А., Балабай Я. В., Хіріна Г. О. До питання про основні концепції філософії освіти // Грані. Вип. 6 (146). 2017. С. 54 – 61.
3. Тур М. Г. Роль і місце філософії в освіті та науці // Вісник гуманітарного наукового товариства: Наукові праці. Черкаси, 2014. Вип. 14. С. 68 – 77.
4. Щедровицкий П. Г. Очерки по философии образования: статьи и лекции. М.: Эксперимент, 1993. 154 с.